

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana - Laharana Sivy Ambin'ny Folo

Jeff Pippenger

2025-12-25

Fito Ambin'ny Folo

Ny Liona avy amin'ny fokon'i Joda dia anarana iantsoana an'i Jesosy, izay manasongadina ny asan'i Kristy amin'ny famehezana ary avy eo amin'ny fanokafana ny Teniny ara-paminaniana. Ao amin'ny toko fahadimin'ny Apokalypsy, ny Liona avy amin'ny fokon'i Joda, izay fototr'i Davida koa, dia naharesy ka nanokatra ny boky. I Jese no “fototra” nipoiran'i Davida, ary ny fototr'i Jese dia Fareza, ary ny fotony dia Joda, ary ny fotony dia Jakoba, ary ny fotony dia Isaka, ary ny fotony dia Abrahama. Ny fototr'i Davida na i Jese, rehefa tononina miaraka amin'ny Liona avy amin'ny fokon'i Joda, dia manasongadina ny foto-kevitra ny fiandohana sy ny fiasarana, dia ny Alfa sy Omega izany. Rehefa voasokatra ny Fanambaran'i Jesosy Kristy ao amin'ny toko voalohan'ny Apokalypsy, ny toetra fototra voalohany amin'ny maha-Izy Azy dia ny maha-Alfa sy Omega Azy. Izay maha-Izy Azy dia io foto-kevitra io ihany koa no ampiasaina hanokafana ireo faminaniana izay nofehezin'ny Liona avy amin'ny fokon'i Joda, rehefa Izy no manapa-kevitra fa tonga ny fotoana.

Ny fanokafana ny Tenin'Andriamanitra ara-paminaniana dia anisan'ny asan'Andriamanitra amin'ny fanavotana, raha ampiasainy ny herin'ny Teniny mba hiteraka fifohazana araka ny sitrapony. Hoy i Sister White fa rehefa takatra tsara kokoa ny bokin'i Daniela sy ny Apokalypsy, dia hisy fifohazana lehibe hiseho eo amintsika. Ny fahazavan'ny Tenin'Andriamanitra ara-paminaniana no miteraka fifohazana sy fanavaozana araka ny sitrapony.

Raha mijery ny andro farany i Rahavavy White dia manondro fanavaozana lehibe izay mitranga eo anivon'ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany. Ny fifohazana sy ny fanavaozana rehetra teo amin'ny tantara masina dia samy nateraky ny Tenin'Andriamanitra avokoa, ary ny tsirairay tamin'ireo vanim-potoana masina ireo dia nanondro mialoha ilay fifohazana sy fanavaozana lehibe farany izay manomboka fotoana fohy mialoha ny lalàn'ny Alahady. Ireo fifohazana ireo dia vokatry ny fanesorana ny tombo-kasen'ny Tenin'Andriamanitra. Ny kotrokorana fito dia nofatorana tamin'ny tombo-kase, tahaka ny bokin'i Daniela koa tao amin'ny toko faha-roa ambin'ny folo.

Rehefa ampiharintsika ireo toetra ara-paminaniana momba ny fotoan'ny fampielezana izay mifandray amin'ny tandindon'ny 1260, dia hitantsika fa ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraka ambin'ny folo, i Mosesy sy Elia dia maty eo an-dalambe nandritra ny telo andro sy tapany. Ary amin'ny andininy faha-valo ambin'ny folo dia efa tonga ny fotoan'ny fahatezeran'Andriamanitra. I Mosesy sy Elia dia maneho ny olon'Andriamanitra mialoha indrindra ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana ho an'ny olombelona. Izy ireo dia aparitaka mandritra ny 1260 andro

ara-tandindona eny an-dalamben'i Sodoma sy Egypta, izay toerana nanomboana an'i Jesosy.

Mosesy sy Elia dia nomena hery hanome ny fijoroany ho vavolombelona, manomboka eo amin'ny andininy fahatelo ka hatramin'ny andininy fahafito izay amonoana azy eny an-dalambe. Jaona dia nahavita nandrefy ny tempoly teo amin'ny andininy faharoa, avy eo Mosesy sy Elia dia nomena hery hanome ny fijoroany ho vavolombelona, mitafy lamba fisaonana. Ny hafatr'i Elia sy Mosesy dia nomena ny Adventisma Millerita Filadelfiana tamin'ny 1844, ary tamin'ny 1863, ny feony dia nalevina teo ambanin'ny fomba amam-panao sy ny lovantsofina izay ampitaina hatramin'ny taranaka mifandimby. Nomena hery izy ireo hanome ny fijoroany ho vavolombelona nandritra ny telo taona sy tapany, nitafy "lamba fisaonana," tandindon'ny haizina izay nihamafy hatramin'ny 1863 no ho miakatra.

Rehefa ampiharintsika ny famaritan'i Ranabavy White ny kotrokorana fito ho toy ny misolo tena ireo zava-niseho mifandraika amin'ny anjely voalohany sy faharoa, amin'ny fomba andininy manampy andininy, dia manorina tantara iray isika izay manomboka amin'ny anjely iray midina mitondra hafatra; nefa, andininy manampy andininy, io anjely io dia sady ilay anjely voalohany no ilay anjely faharoa. Ny iray nametraka ny tongony teo ambonin'ny tany ary ny tongony iray teo ambonin'ny ranomasina tamin'ny 11 Aogositra 1840, ary ny iray hafa tonga tamin'ny fahadisoam-panantenana tamin'ny 19 Aprily 1844.

Ny mari-pamantarana manaraka ao amin'ny tantara mifanandrify tsirairay dia ny tanan'Andriamanitra, izay mifandray amin'ny tabilao nosoritan'i Habakoka. Tamin'ny anjelin'ny voalohany, dia navoaka ny tabilao 1843, nefa nisy hadisoana tamin'ny tarehimarika sasany. Tamin'ny anjelin'ny faharoa, ny tanan'Andriamanitra dia mari-pamantarana amin'ny tabilao nosoritan'i Habakoka; naseho izany rehefa nesoriny tamin'ilay hadisoana ny tanany. Rehefa nesoriny ny tanany, dia nivelatra tsikelikely ny hafatra mandra-pahatongany tamin'ny fara tampony tao amin'ny fivoriana an-day tao Exeter, fotoana fohy talohan'ny fahadisoam-panantenana tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Ireo andalana roa ireo dia manondro hafatra maneran-tany, satria ilay anjely izay tonga dia mametraka tongotra iray eo amin'ny tany ary tongotra iray eo amin'ny ranomasina, ary ny Fanahy manome aingam-panahy dia mampahafantatra antsika fa izany dia maneho hafatra maneran-tany. Ilay anjely koa dia manondro ny fiandohan'ny fotoana fiandrasana ao amin'ny fanoharana ny amin'ireo virijiny folo. Amin'ity mari-pamantarana voalohany ity dia hitantsika koa ny tanan'Andriamanitra mamoaka lainga. Tamin'ny 19 Aprily 1844, araka ny faminania, dia niseho ho toy ny hoe nandainga ny fahitana, kanefa ireo izay nanam-paharetana dia niandry, ary na dia nihemotra aza ny fahitana, dia tsy nandainga izany. Fa rehefa manomboka ilay andalana atsangantsika, ny laingan'ny fahadisoam-panantenana voalohany dia asiana marika ho toetra mampiavaka ny mari-pamantarana voalohany.

Avy eo, ny famantarana ny tanan'Andriamanitra sy ny takelak'i Habakoka dia maneho fa Andriamanitra mandrakotra fahadisoana iray aloha, ary avy eo manaisotra ny tanany tsy ho eo amin'izany fahadisoana izany. Ao amin'ny tantaran'ny Millerita, io fahadisoana io dia navelan'Andriamanitra hisy tamin'ny Mey 1842, tamin'ny nanaovana pirinty ny tabilao, ary tatỳ

aoriana dia naseho izany fahadisoana izany rehefa nifarana ny taona 1843; nefa fotoana vitsivitsy tatỳ aoriana vao nesorin'ny Tompo ny tanany tsy ho eo amin'ny fahadisoana tao amin'ireo tarehimarika. Io fahadisoana io dia nanomboka tamin'ny Mey 1842 ka hatramin'ny fotoana iray tatỳ aorian'ny fahadisoam-panantenana voalohany. Ho an'ny anjely voalohany, ny tanan'Andriamanitra sy ny takelak'i Habakoka dia voamarika amin'ny Mey 1842; fa ny fanesorana ny tanany, ao amin'ny tantaran'ny anjely faharoa, dia fotoana fohy taorian'ny fahadisoam-panantenana voalohany.

Izany dia manondro ny famantarana eny an-dalana momba ny “tanana” ho fotoana ara-paminaniana. Vanim-potoana izay manomboka amin'ny tanany manarona fahadisoana, ary avy eo mifarana amin'ny fanesorana ny tanany hiala amin'ilay fahadisoana. Io vanim-potoanan'ny tanany manarona sy manesotra ny sarona io dia sary anehoana ny asan'ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda rehefa manisy tombo-kase, ary avy eo manala tombo-kase, ny fahazavana ara-paminaniana. Nanafina ny fahamarinana Izy, ary avy eo nanambara ilay fahamarinana iray ihany—tao anatin'ny fahazavana hafa izay tsy nifanohitra tamin'ilay fahazavana tany am-boalohany. Nataony izany mba hamokatra ny fifohazana sy ny fanavaozana tamin'ny Antsoantso Amin'ny Misasakalina nataon'ny Millerita.

Ny fotoana fiandrasana, izay nanomboka tamin'ny fahatongavan'ilay anjely, dia nifarana rehefa nesorina ny tanany, ka tamin'izany no voavaha ny tombokasen'ny fahazavana ara-paminaniana izay nanomboka ny “hetsiky ny volana fahafito,” izay nitarika ho amin'ny hafatry ny Antso Tamin'ny Misasakalina tao amin'ny fivoriana'ny toby tao Exeter, izay nivadika ho onja mahery ny hafatra, mandra-pahatongan'ny varavarana mihidy tamin'ilay fahadisoam-panantenana lehibe. Ny fanehoana ny herin'Andriamanitra tamin'ny alalan'ny famahana ny tombokasen'ny Teniny dia niteraka fifohazana sy fanavaozana izay niha-nitombo hatrany.

Tamin'ny 1863, ny fihetsiketsehana Millerita Laodiseana dia norarana tsy hiampita an'i Jordana, ary notendrena ho any an-efitra noho ny fitoraham-bato an'i Elia sy Mosesy. Ny hafatr'i William Miller dia ny hafatr'i Elia, ary ny hafatra fototra napetrak'i Miller dia ny “impito” an'i Mosesy. Ny mandà ny “impito” dia ny famonoana an'i Mosesy, ary ny mandà ny fahamarinana fototra natsangan'i Miller dia ny famonoana an'i Elia. Tamin'ny 1863 dia novonoina teny an-dalambe ny iraka sy ny hafatra, ary hatramin'izay dia ny hany lalana hahitana azy ireo dia ny mitady ny fasany ao amin'ny lalana fahiny ao amin'i Jeremia. Maty teny an-dalambe izy ireo—izany hoe mandra-pitsanganany amin'ny maty. Mitsangana amin'ny maty izy ireo rehefa averina indray ireo “zava-mitranga ho avy amin'ny kotrokorana fito” izay “haseho araka ny filaharany”—ao amin'ny tantaran'ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo.

Rehefa ampifanindriana eo ambonin'ny tantaran'ny anjely voalohany ny tantaran'ny anjely faharoa, dia mamokatra teboka iray enti-manondro arahina ny tanan'i Kristy ny rafitra ara-paminaniana, izay no fahazavana eo amin'ny lalan'ny Antso Misasak'alina. Ny fahazavana tany am-boalohany tamin'ny Antso Misasak'alina no manazava ny lalana, ary ny fahazavan'ny “sandriky ankavanana be voninahitra” no mitarika ny fiakarana eo amin'ilay lalana.

“Toa voahodidin’ny mazava aho, ary toa niakatra ambony hatrany hiala amin’ny tany. Nitodika aho hitady ny vahoakan’ny fiavian’i Kristy teo amin’izao tontolo izao, nefa tsy nahita azy ireo, raha nisy feo nilaza tamiko hoe: ‘Jereo indray, ary jereo somary ambony kokoa.’ Tamin’izany dia nasandratro ny masoko, ka hitako ny lalana mahitsy sy tery, nasandratra avo ambonin’izao tontolo izao. Tamin’izany lalana izany no nandehanan’ny vahoakan’ny fiavian’i Kristy ho any amin’ilay tanàna izay teo amin’ny faran’ny lalana. Nisy hazavana mamirapiratra napetraka tao aoriany teo am-piandohan’ny lalana, izay nolazain’ny anjely tamiko fa ilay ‘antso amin’ny misasakalina.’ Io hazavana io dia namirapiratra nanaraka ny lalana manontolo, ary nanome hazavana ho an’ny tongony, mba tsy ho tafintohina izy ireo.”

“Raha nibanjina an’i Jesosy, Izay teo anoloany indrindra, nitarika azy ho any an-tanàna, dia voaaro izy. Kanefa vetivety dia nisy sasany reraka, ka nanao hoe mbola lavitra dia lavitra ny tanàna, ary nanantena izy fa efa ho tafiditra tao rahateo. Dia nampahery azy Jesosy tamin’ny fanandratana ny sandriny ankavanana be voninahitra; ary avy tamin’ny sandriny no nivoahan’ny fahazavana izay nihetsiketsika nanerana ny antokon’ny adventa, ka niantso mafy izy hoe: ‘Haleloia!’ Ny hafa kosa, tamin-kasahiana tsy amim-piheverana, dia nandà ilay fahazavana tao aoriany, ka nanao hoe tsy Andriamanitra no nitarika azy hivoaka ho tonga lavitra toy izao. Dia maty ilay fahazavana tao aoriany, ka namela ny tongony ho ao anatin’ny haizina tanteraka, ary tafintohina izy ka very tsy hitany intsony ny marika sy Jesosy, dia nianjera niala tamin’ny lalana ho any amin’ilay tontolo maizina sy ratsy fanahy any ambany.”
Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Rehefa manandratra ny sandriny be voninahitra Kristy, dia ny “tanany” no ampiasainy ho tandindon’ny asany amin’ny fitarihana ny olony. Rehefa atambatsika ny fahatongavan’ilay anjely faharoa amin’ilay anjely voalohany izay nidina tamin’ny 11 Aogositra 1840, dia hitantsika fa samy nanana hafatra teny an-tanany izy roa tonta.

“Naseho tamiko ny fahalianana izay nananan’ny lanitra manontolo tamin’ny asa izay natao teto ambonin’ny tany. Jesosy dia naniraka anjely mahery iray hidina sy hampitandrina ny mponina ambonin’ny tany mba hiomana ho amin’ny fisehoany fanindroany. Raha niala teo anatrehan’i Jesosy tany an-danitra ilay anjely, dia nisy mazava mamirapiratra sy be voninahitra indrindra nandeha teo alohany. Nolazaina tamiko fa ny iraka nampanaovina azy dia ny hanazava ny tany amin’ny voninahiny sy hampitandrina ny olombelona ny amin’ny fahatezeran’Andriamanitra ho avy. ...”

“Nisy anjely mahery iray hafa nirahina hidina etỳ an-tany. Napetrak’i Jesosy teo an-tanany ny soratra iray, ary raha tonga teto an-tany izy, dia niantso mafy hoe: ‘Rava Babylona, rava.’ Avy eo dia hitako indray ireo izay diso fanantenana nanopy ny masony tany an-danitra, nijery tamin’ny finoana sy fanantenana ny fisehoan’ny Tompony. Nefa maro no toa mbola nitoetra tao anatin’ny fahatorotorona, tahaka ny olona matory; kanefa hitako teo amin’ny tavany ny dian’ny alahelo lalina. Hitan’ireo diso fanantenana tao amin’ny Soratra Masina fa izy ireo dia tao amin’ny fotoana fiandrasana, ary tsy maintsy niandry tamim-paharetana ny fahatanterahan’ny fahitana izy. Ilay porofo ihany izay nitarika azy hiandry ny Tompony tamin’ny taona 1843 no nitarika azy hanantena Azy tamin’ny taona 1844. Kanefa hitako fa ny ankamaroany dia tsy nanana intsony ilay hery izay nanamarika ny finoany tamin’ny 1843. Ny

fahadisoam-panantenany dia nampahalemy ny finoany.” Early Writings, 246, 247.

Samy anisan’ireo anjely telo izay miaraka mandrafitra tandindona iray ireo anjely roa ireo, koa mifanaraka amin’ny hafatra izay asehony izy ireo, na dia samy maneho ny hafatra tokana mampiavaka azy avy aza. Samy manana “soratra” eny an-tanany ireo anjely roa ireo, izay maneho fitsapana. Ny “anjely voalohany sy faharoa dia tsy maintsy hifanarakaraka” amin’ny anjely fahatelo.

«Andriamanitra dia nanome ny hafatry ny Apokalypsy 14 ny toerany ao amin’ny filaharan’ny faminaniana, ary ny asany dia tsy tokony hitsahatra mandra-pahatapitry ny tantaran’ity tany ity. Ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa dia mbola fahamarinana ho an’izao andro izao, ary tokony handeha mifanandrify amin’ity hafatra manaraka ity izy ireo. Ny anjely fahatelo dia manambara ny fampitandremany amin’ny feo mahery. “Rehefa afaka izany zavatra izany,” hoy i Jaona, “dia nahita anjely iray hafa nidina avy tany an-danitra aho, nanana hery lehibe; ary nohazavain’ny voninahiny ny tany.” Ao amin’io fahazavana io dia mitambatra ny fahazavan’ireo hafatra telo rehetra.» The 1888 Materials, 803, 804.

I Sister White dia mamantatra ny anjely fahatelo ho ilay anjelin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo, ary mamantatra koa fa ny anjely voalohany sy faharoa dia tsy maintsy mizotra mifanaraka amin’ny tantara ara-paminaniana asehon’ily anjely fahatelon’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo. Araka izany, dia ampifandraisiny amin’ny 9/11 ny fidinan’ily anjely voalohany tamin’ny 11 Aogositra 1840, ary faritany fa ilay anjelin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo no “ily anjely fahatelo.” Ny anjely fahatelo no farany amin’ireo telo, ary tandindonin’ny voalohany; ary noho izany antony izany dia ampahafantarina i Sister White amintsika fa nitovy tamin’ny iraka napetraka tamin’ily anjelin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo ny irak’ily anjely voalohany, satria ny iraky ny anjely roa tonta dia ny “hanazava ny tany amin’ny voninahiny.”

Ny “kotrokorana fito” dia maneho famaritana mazava ireo tranga ao anatin’ny tantaran’ny anjely voalohany sy faharoa, izay haverina ao amin’ny tantaran’ny anjely fahatelo. Ny tsindrimandry dia nanoro fa rehefa ampifanarintsika ireo tantara ireo “andalana manampy andalana”, ny fidinan’ily anjely voalohany tamin’ny 1840 dia mifanaraka amin’ny fidinany tamin’ny 9/11. Izy io dia manondro hafatra fitsapana izay tsy maintsy hohanina miaraka amin’ireo vavolombelona roa, ary mampifanaraka fahadisoam-panantenana iray amin’ny marika voalohany.

Ny “kotrokorana fito” dia maneho ny vanim-potoana ara-paminaniana izay manomboka amin’ny fahadisoam-panantenana iray ary mifarana amin’ny fahadisoam-panantenana lehibe kokoa.

Rehefa ampifanarahana amin’ny fahatongavan’ily anjely faharoa ny tsipika ara-paminaniana momba ny fidinan’ily anjely voalohany, dia miteraka “rafitry ny fahamarinana” izany. Ny fahamarinana dia faritana ho dingana telo, ka ny voalohany sy ny farany dia iray ihany, ary ny dingana afovoany kosa maneho fikomiana. Rehefa ampifanarahana amin’io lamina io ny anjely roa voalohany, dia miteraka rafitra voaforon’ny anjely voalohany sy faharoa izany, izay maneho ny anjely fahatelo ao amin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo, ary ny anjely fahatelo ao amin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo dia fitambaran’ny anjely voalohany sy faharoa.

Ny anjely fahatelo ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo dia voaforon'ny feo roa. Ny feo voalohany dia tanteraka rehefa nirodana ny trano tany New York tamin'ny 9/11, ary ny feo faharoa ao amin'ny andininy fahaefatra dia ny lalàn'ny Alahady. Ao anatin'ny vanim-potoana manomboka amin'ny 9/11 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady, ny anjely fahatelo ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo dia maneho fitambaran'ny anjely voalohany sy faharoa. Koa satria izany no zava-misy, ny fampiasana ny tantaran'ireo anjely roa ireo “andalana amin'ny andalana,” mba hanehoana ny tantaran'ny anjely fahatelo ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo—dia ny fampifanarahana ny anjely voalohany sy faharoa amin'ny anjely voalohany sy faharoa.

Tonga tamin'ny fahadisoam-panantenana voalohany ny anjely roa, ary samy mifandray ara-paminaniana ireo anjely roa ireo, ary samy manana hafatra fizahan-toetra izay eo an-tanan'ilay anjely. Ny mari-dalana aseho manaraka eo amin'ilay tsipika dia ny tabilao nosoratan'i Habakoka, izay mifandray mivantana amin'ny tanan'Andriamanitra. Eo amin'ny tsipiky ny anjely voalohany, ny tabilao 1843 dia navoaka tamin'ny volana Mey 1842, ary eo amin'ny tsipiky ny anjely faharoa, dia tsy nisy tabilao. Nifarana tamin'ny fahatongavan'ilay anjely faharoa ny tabilao. Ny mari-dalan'ny tabilao nosoratan'i Habakoka eo amin'ny tsipiky ny anjely faharoa dia ny fanesorana ny tanan'Andriamanitra hiala amin'ny fahadisoana iray teo amin'ny tarehimarika ao amin'ny tabilao 1843.

Ny tãnany no nanarona ny fahadisoana teo amin'ilay mari-dalana an'ny anjely voalohany, ary nesorina ny tãnany teo amin'io mari-dalana io indrindra, ao amin'ny tsipiky ny anjely faharoa. Koa izany, ny mari-dalan'ny latabatr'i Habakoka ao amin'ireo tsipika mifanandrify an'ny anjely voalohany sy faharoa dia maneho dingana roa. Amin'ny dingana voalohany dia manarona fahadisoana ny tãnany, ary amin'ny faran'ny vanim-potoanan'ilay mari-dalan'ny latabatr'i Habakoka dia esoriny ny tãnany. Nanomboka tamin'ny fahatongavan'ny anjely faharoa ny fotoana fiandrasana, ary mifarana tsikelikely izany fotoana fiandrasana izany, manomboka amin'ny fanesorana ny tãnany. Ny mari-dalan'ny latabatr'i Habakoka dia maneho vanim-potoana iray izay voamariky ny tãnan'i Kristy eo am-piandohana sy ny tãnany eo am-pamaranana azy.

Ro tanana no voamarika tamin'ny fahadisoam-panantenana voalohany, ary samy manana hafatra fitsapana izay tsy maintsy raisina sy hohanina izy roa. Avy eo dia manomboka ny fe-potoan'ny fotoana ara-paminaniana, izay maneho ireo fahamarinana fototra, ka manomboka amin'ny tananan'Andriamanitra manarona ary mifarana amin'ny tanany mampiharihary. Ny marika manaraka eo amin'ny lalana dia ny fivorian'ny toby tany Exeter, izay nampisarahan'ny antso tamin'ny sasakalina sy nanadiovany ireo izay hanaraka ny tanan'i Kristy ho any amin'ny Efitra Masina Indrindra.

Rehefa nifindra niditra tao amin'ny Efitra Masina Indrindra Kristy, dia nanandratra ny tanany ho any an-danitra Izy ka nianiana fa tsy hisy fotoana intsony. Vao avy nofeheziny tamin'ny tombo-kase ireo “kotrokorana fito” izay maneho ny tantaran'ireo anjely roa voalohany, averina indray ao amin'ny tantaran'ny anjely fahatelo. Nofeheziny tamin'ny tombo-kase ireo “kotrokorana fito” tahaka ny nanombohany tamin'ny tombo-kase ireo faminanian'i Daniela ao amin'ny toko faharoa ambin'ny folo. Ao amin'ny toko faharoa ambin'ny folo ao amin'i Daniela, eo

am-piandohan'ireo fe-potoana ara-paminaniana telo, dia manandratra ny tanany roa ho any an-danitra Kristy ka manambara fa rehefa tapitra ny fanaparitahana ny vahoakan'Andriamanitra, dia hodiovana sy hasandratra ho fanatitra ireo izay tonga "olona mahagaga". Ny firafitry ny anjely voalohany sy faharoa izay saintsainintsika ankehitriny dia mampiseho ara-tandindona ny tanan'Andriamanitra amin'ny dingana rehetra.

Rehefa manarona ny fahamarinana Izy, dia miteraka fahadisoam-panantenana izany; ary rehefa manaisotra ny tanany Izy, dia mipoitra ny fahazavana, ary izany fahazavana izany no fahazavan'ny hafatry ny Antso Mamatonalina. Ny fahadisoam-panantenana voalohany ka hatramin'ilay fahadisoam-panantenana lehibe dia mitondra ny sonian'ny alfa sy omega ary aseho ao anatin'ny rafitry ny fahamarinana. Ny fiandohana dia maneho ny farany, ary ny marika eny an-dalana eo anelanelan'ireo fahadisoam-panantenana roa ireo dia mampiseho ny vokatra ny fanisiana tombo-kase sy ny fanesorana tombo-kase amin'ny tabilao nosoratan'i Habakoka, izay fanesorana tombo-kase ihany koa amin'ireo lalana fahiny nolazain'i Jeremia, ary maneho ny fototra izay anorenana ny tempoly mialoha ny lalàn'ny Alahady, rehefa asandratra ambonin'ny tendrombohitra rehetra ny tempoly vita. Ny marika afovoany eny an-dalana ao amin'ny tenin'ny fahamarinana dia maneho fikomiana, ary ao amin'ny tantara asehon'ny fisarahana farany ny vary sy ny tsimparifary dia mampiharihary ny fikomian'ireo virijina adala.

Ny fikomiana asehon'ny mari-dalana amin'ny tabilao-n'i Habakoka dia aseho ho mandroso tsikelikely, fa tsy mari-dalana tokana izy io, fa vanim-potoana iray manana fiandohana sy fiafarana voafaritra, araka ny asehon'ny tanaan'Andriamanitra. Indroa ny tanaan'Andriamanitra eo amin'ilay fahadisoam-panantenana voalohany, satria misy anjely roa samy mitondra hafatra eny an-tanany. Ny mari-dalana manaraka amin'ny fikomiana dia manana tanaan'eo amin'ny fiandohana sy eo amin'ny fiafarana, koa izany koa dia manana tanaan'roa ao anatin'ny toetra mampiavaka azy ara-paminaniana. Ny mari-dalana fahatelo amin'ilay fahadisoam-panantenana lehibe kokoa dia manondro an'i Kristy manandratra ny tanany ka mianiana amin'ny lanitra, ao amin'ilay andalana mihitsy izay nanisy tombo-kase ny kotrokorana fito, tahaka ny tao amin'ny Daniela toko faha-roa ambin'ny folo. Tamin'ilay fotoana indrindra izay anamarikan'ilay anjely ny fiafaran'ny rafitra ara-paminanian'ireo anjely roa voalohany izay dinihintsika ankehitriny, dia faranany ny fampiharana ny fotoana ara-paminaniana, ary apetrany ao amin'ny andalana mifanandrify aminy ao amin'ny bokin'i Daniela ny tenany, izay tsy manandratra tanaan'iray Izy, fa manandratra ny tanany roa.

Ao amin'ny Daniela toko faha-roa ambin'ny folo dia misy fe-potoana ara-paminaniana telo izay voavaha amin'ny andron'ny farany, fa izany no manjo ny olon'Andriamanitra amin'ny andron'ny farany. Ny zavatra voalohany ambara ao amin'ny fahitana farany sady tampon-kafanan'i Daniela dia izao: Daniela, izay maneho ny vahoaka sisa tavela an'Andriamanitra, dia nanana fahalalana ny amin'ilay zavatra sy ny amin'ilay fahitana. Ny zavatra farany voarakitr'i Daniela dia ny fomba nampiasan'ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda ny fitomboan'ny fahalalana mba hampisy ny fifohazana sy fanavaozana farany eo amin'ny olon'Andriamanitra, izay avahana ho ireo izay manana fahalalana. Tanterahiny ny fanisiana tombo-kase ny olony amin'ny alalan'ny famahana ireo "ketrokorana fito" ao amin'ny Apokalypsy mifandray amin'ny famahana ireo "fe-potoana

telo” ao amin’ny Daniela toko faha-roa ambin’ny folo.

Rehefa nilaza i Jesosy fa amin’ny faran’ireo telo andro sy tapany ara-paminaniana izay fampielezana ny herin’ny olon’Andriamanitra, dia ho tapitra avokoa ny “zava-mahagaga” rehetra—dia manondro ny Jolay 2023 Izy, izay nahataperan’ireo telo andro sy tapany nisian’ny fahafatesana teny an-dalambe ao amin’ny Apokalypsy faha-iraika ambin’ny folo. Ankehitriny dia ho tapitra alohan’ny lalàn’ny Alahady ireo zava-mahagaga. Nasiany marika ny Jolay 2023 tamin’ny nananganany, tsy tanana iray ihany, fa ny tanany roa. Tamin’izany no nanamarihany ny fiafaran’ny fotoan’ny fiandrasana, tahaka ny tamin’ny nanalany ny tanany tamin’ily fahadisoana teo amin’ny tantara Millerita. Ny fahadisoam-panantenana voalohany dia nitranga tamin’ny 18 Jolay 2020, araka ny tandindon’ny fahadisoam-panantenana voalohan’ny Millerita, ary nanomboka ny fotoan’ny fiandrasana ka nitohy mandra-panatsotrany ny tanany fanindroany mba hanangonany ny olony sisa tavela tamin’ny Jolay 2023.

Ny fahadisoam-panantenana voalohany dia asehon’ny tanan’Andriamanitra manarona fahadisoana iray, izay ho an’ny Millerita dia ny fanondroana ny taona 1843, fa tsy ny 22 Oktobra 1844. Izany fahadisoam-panantenana izany dia aseho ao amin’ny andininy faha-roa ambin’ny folo ao amin’ny toko faha-roa ambin’ny folo. Ny fahadisoam-panantenana voalohany dia asehon’ny tanany manarona ilay fahadisoana, ary nanehoana izany mialoha tamin’ny alalan’ny Millerita izay tonga tamin’ily fahadisoam-panantenana voalohany. Ny teny ao amin’ny andininy faha-roa ambin’ny folo dia “tonga.” Sambatra izay miandry, ary izay “tonga” amin’ny 1335; sambatra izay “tonga” amin’ny fahadisoam-panantenan’ny 19 Aprily 1844. Ny teny nadika hoe “tonga” dia midika hoe “mikasika.” Niaina ny fahadisoam-panantenany voalohany ny Millerita rehefa nikasika ny taona 1844 ny taona 1843. Ny andininy faha-roa ambin’ny folo ao amin’ny Daniela roa ambin’ny folo dia manondro ny fahadisoam-panantenana voalohany tamin’ny 19 Aprily 1844, nefa amin’ny fomba mivantana kokoa dia ny fahadisoam-panantenana voalohany tamin’ny 18 Jolay 2020.

Ny vanim-potoana ara-paminaniana voalohany sy ny vanim-potoana ara-paminaniana farany amin’ireo vanim-potoana telo izay voavaha tombo-kase amin’ny andro farany, rehefa mitombo ny fahalalana ka manatanteraka ny fisarahana farany ny vary sy ny tsimparifary, ka amin’izany no amantarana fa ny famohana ny fahazavana ara-paminaniana izay manisany tombo-kase ny iray hetsy sy efatra amby efa-polo arivo dia ilay vanim-potoana ara-paminaniana iray ihany.

Ny fe-potoana voalohany ao amin’ny andininy fahafito dia ny fiafaran’ny fanaparitahana ao amin’ny Apokalypsy toko fahiraika ambin’ny folo, dia ireo telo andro sy tapany tamin’ny Jolay 2023; ary ny fe-potoana ao amin’ny andininy faha-roa ambin’ny folo dia ny fiandohan’izany fanaparitahana izany ihany tamin’ny 18 Jolay 2020. Efa nanamarika ny tantaran’ny kotrokorana fito ao amin’ny Daniela toko faha-roa ambin’ny folo i Alfa sy Omega, ho toy ny tantara izay manomboka amin’ny fahadisoam-panantenana tamin’ny 18 Jolay 2020 ka mifarana telo andro sy tapany ara-tandindona aty aoriana, tamin’ny Jolay 2023. Zava-dehibe tahaka izany koa ny hoe, raha nanamarika ny fiandohana sy ny fiafaran’ny fotoana farany fiandrasana i Alfa sy Omega, dia tsy tanana iray no nasandrany ho any an-danitra, fa ny tanany roa tonta, ary nianiana tamin’Ilay velona mandrakizay doria Izy.

Ny Zanak'Andriamanitra izay Zanak'olona dia manao fianianana miaraka amin'ny Ray, eo amin'ilay toerana indrindra izay niandohan'ny tendron'ny tantaran'ny vahoakan'Andriamanitra ao amin'ny fanekena, raha nantsoin'i Kristy voalohany Abrama tamin'ny teny fikasana, ary avy eo nohamafisiny tamin'ny fianianana izany teny fikasana izany. Esory ny kapanao, fa eo amin'ny tany masina ianao!

Ny litera afovoany amin'ireo vanim-potoana ara-paminaniana telo dia tsy inona fa ny fahatanterahana omega an'ilay faminaniana momba ny fotoan'ny fanekena 430 taona an'i Abrama sy i Paoly, araka ny aseho ao amin'ny 1290 taona ao amin'ny andininy faha-iraika ambin'ny folo. Ilay andininy, rehefa nohatonina tamin'ny fahatakarana Millerita, dia nanondro fe-potoana fanomanana telopolo taona ho an'ny fahefana papaly, ary avy eo ny 1260 taona nisian'ny fanenjehana ara-papaly izay manaraka izany. Ny 430 taona an'i Abrama dia maneho fanandevozana sy fanafahana ao amin'ny firenena voafaritra iray, miaraka amin'ireo telopolo taona voalohany izay maneho ny nidiran'ny Tompo tamin'ny fanekena tamin'i Abrama. Ny fanomanana telopolo taona ho an'ny mpisorona dia nanomboka tamin'ny 1989, tamin'ny fotoanan'ny farany, ary mifarana amin'ny lalàna alahady ireo telopolo taona ireo, rehefa lazain'ilay andininy fa hapetraka ny fahavetavetana mahatonga fandravana, ary avy eo dia hanenjika ny olon'Andriamanitra mandritra ny 1260 taona ara-tandindona, mifanaraka amin'ny 42 volana ara-tandindona an'i Jaona ao amin'ny Apokalypsy toko faha-telo ambin'ny folo.

Ang kilusang repormador ng isandaan at apatnapu't apat na libo ay nagsimula noong 1989, nang simulan ng Panginoon ang Kaniyang gawain ng paghahanda ng isang pagkasaserdote upang maglingkod sa panahon ng krisis sa hatinggabi, na nagsisimula sa kautusan ng Linggo. Ang Alpha at Omega ay tumayo sa ibabaw ng tubig ng Hiddekel at itinaas ang kapuwa Niya mga kamay sa langit, na nanunumpang kapag natupad na ang pagkakawatak-watak mula Hulyo 18, 2020 hanggang Hulyo 2023, ang mga kababalaghang kaugnay ng gawain ni Cristo na pag-iisa ng Kaniyang pagka-Diyos sa pagkatao ay matatapos.

Izao no fanambaràna mitovy amin'ny ao amin'ny toko faha-folo, ao anatin'ny filaharan'ny kotroka fito; fa tsy teo ihany no namaranany ny fampiharana ara-paminaniana ny fotoana, fa nolazainy koa fa amin'ny andron'ny fanenoan'ny trompetra fahafito dia ho tanteraka ny zava-miafin'Andriamanitra. Ny andalan-teny mifanitsy ao amin'ny Daniela 12 dia manondro fa, rehefa nifarana tamin'ny Jolay 2023 ny fanaparitahana, dia ho tanteraka ny famaranana ny fanisiana tombo-kase ny olon'Andriamanitra, araka ny asehon'ny fanenoan'ny trompetra fahafito, izay nifanindry tamin'i Kristy nanandratra ny tany sy nianiana tao amin'ireo andalan-teny mifanitsy roa tonta.

Ny vanim-potoana ara-paminaniana voalohany sy ny vanim-potoana ara-paminaniana farany amin'ilay hafatra telo sosona ao amin'ny Daniela 12 dia mitondra mariky ny alfa sy omega. Ny vanim-potoana voalohany ao amin'ny andininy fahafito dia manondro ny fiasaran'ilay vanim-potoana iray ihany, izay asian'ny andininy faha-roa ambin'ny folo marika ho fiandohana. Eo anelanelan'ny andininy faha-7 sy faha-12 no anehoana ny tantaran'ny fotoanan'ny farany, hatramin'ny taona 1989 ka hatramin'ny fifaranan'ny fotoam-pitsapana. Eo afovoan'ny vanim-potoanan'ny alfa ao amin'ny andininy faha-7 sy ny tantaran'ny omega ao amin'ny andininy

faha-12 no anehoana ny fikomian'olombelona farany, manomboka amin'ny lalàn'ny Alahady ka hatramin'ny fitsanganan'i Mikaela; ary aseho izany ao amin'io toko io indrindra izay itsanganan'i Mikaela.

Ny fikomian'ny vanim-potoana afovoany dia indrindra indrindra ny tantara ivelan'ny fikomiana; fa ny telopolo taona voalohany kosa dia ny tantara anatin'ny momba ny fanomanana ny mpisorona izay mifanehatra mivantana amin'ireo hery ivelany aseho ao amin'ny vanim-potoana 1260 manaraka.

Ny vanim-potoana afovoany dia maneho ny fikomian'ny litera fahatelo ambin'ny folo amin'ny abidia hebreo, ary mitambatra amin'ny ao anaty izany, satria asehony ny ady farany amin'ny fifanandrinana lehibe eto ambonin'ny tany, raha mbola maharitra ny fotoam-pahasoavana. Ny fitambaran'ny ivelany sy ny ao anaty ao aminy dia hafatr'ny fahitana farany nomena an'i Daniela koa, izay asehon'ny ony Hiddekel sy ireo toko telo izay mitondra koa ny sonian'ny Alfa sy Omega, sady miorina eo ambonin'ny rafitry ny fahamarinana. Ny toko voalohany sy farany dia miresaka ny fanombohan-kase ny olon'Andriamanitra, izay aseho ho ireo kintana mamirapiratra mandrakizay. Ny toko afovoan'ny fikomiana dia manondro io tantara io ihany, izay aseho ao amin'ny andininy fahiraika ambin'ny folo miaraka amin'ny 1290 taona, izay andininy afovoany ao anatin'io rafitra io ihany.

Rehefa ampiasain'i Kristy ao anatin'ny rafitra ara-paminaniana ny tanany, dia maneho fahamarinana maro izany, nefa koa maneho ny lalana itarihany ny olony. Ny fanambarana an'i Jesosy Kristy dia nanomboka novahana ny tombo-kaseny tamin'ny volana Jolay 2023. Io famahana ny tombo-kase io dia ahitana koa ny famahana ny tombo-kasen'ny kotrokorana fito sy ny hafatr'i Daniela araka izay aseho ao anatin'ny toko faharoa ambin'ny folo. Mitranga ao anatin'ny tantara miafina ao amin'ny andininy faha-efapolo izany famahana ny tombo-kase izany, izay nanomboka tamin'ny 1989 ary mifarana amin'ny lalàn'ny Alahady. Ao anatin'izany tantara izany no hanisiana tombo-kase ny olon'Andriamanitra, ary ny firotsahan'ny Fanahy Masina no anasiana tombo-kase azy. Ny firotsahana farany an'ny Fanahy Masina dia voafaritry ao amin'ny toko fahavalo ao amin'ny Apokalypsy, izay anehoana azy ho ny tombo-kase fahafito, ary noho izany dia ny tombo-kase farany. Ny Liona avy amin'ny fokon'i Joda no naharesy tao amin'ny toko fahadimy mba hanokatra ny boky voaisy tombo-kase fito.

Ny tombo-kase fahenina no nametraka ilay fanontaniana eo amin'ny faran'ny toko fahenina, manao hoe iza no hahajanona mandritra ny fotoana izay tsy hisian'ny fanelanelanana intsony noho ny ota.

Fa tonga ny andro lehiben'ny fahatezerany; ary iza no hahajanona? Apokalypsy 6:17.

Ny toko manaraka, na koa azo lazaina hoe andininy manaraka, dia mampiditra ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina sy ny vahoaka betsaka izay angonina ho ao amin'ny fanjakan'Andriamanitra mandritra ny krizin'ny lalàn'ny Alahady. Ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina no valin'ny fanontaniana ny tombo-kase fahenina. Rehefa aseho ao amin'ny toko fahafito izy ireo, dia ny toko fahavalo kosa no manondro ny fanesorana ny tombo-kase fahafito sy farany.

Ary rehefa novahany ny tombo-kase fahafito, dia nisy fahanginana tany an-danitra tokony ho antsasak'adiny. Ary hitako ireo anjely fito izay nitsangana teo anatrehan'Andriamanitra; ary nomena trompetra fito izy ireo. Ary nisy anjely hafa tonga ka nitsangana teo amin'ny alitara, nitondra fitondra-manitra volamena; ary nomena ditin-kazo manitra be dia be izy, mba hanaterany izany miaraka amin'ny fivavaky ny olo-masina rehetra eo ambonin'ny alitara volamena izay teo anoloan'ny seza fiandrianana. Ary ny setroky ny ditin-kazo manitra, izay niaraka tamin'ny fivavaky ny olo-masina, dia niakatra teo anatrehan'Andriamanitra avy tamin'ny tanan'ilay anjely.

Ary nalain'ilay anjely ny lovia fandroana ditin-kazo manitra, dia nofenoiny afo avy teo amin'ny alitara izany ka natsipiny tamin'ny tany; ary nisy feo, sy kotrokorana, sy helatra, ary horohoron-tany. Apokalypsy 8:1–5.

Ny “afo,” izay aseho ao amin'ny Isaia toko fahenina ho “vainafo,” izay ambaran'i Sister White ho tandindon'ny fanadiovana, dia alaina eo amin'ny alitara ka atsipy amin'ny tany. Ny “afo” avy any an-danitra tamin'ny Pentekosta dia naseho ho lelany “afo.” Ny “afo” no ampiasain'ny Iraky ny Fanekena hanadiovana ny zanak'i Levy.

“Ny fitantazany dia eo an-tànany, ary hodiovin'ny tsara ny famoloany, ka hovoriny ao an-tsompitry ny variny ny vary.” Matio 3:12. Ity dia anankiray tamin'ireo fotoana fanadiovana. Tamin'ny alalan'ny tenin'ny fahamarinana no nanasarahana ny akofa tamin'ny vary. Noho izy ireo feno fireharehana sy fiheveran-tena ho marina ka tsy handray fananarana, sady tia izao tontolo izao loatra ka tsy hanaiky fiainana feno fanetren-tena, dia maro no niala tamin'i Jesosy. Maro koa no mbola manao izany ankehitriny. Sedraina amin'izao andro izao ny fanahy tahaka ny nanandramana an'ireo mpianatra tao amin'ny synagoga tao Kapernaomy. Rehefa ampiharina amin'ny fo ny fahamarinana, dia hitany fa tsy mifanaraka amin'ny sitrapon'Andriamanitra ny fiainany. Hitany fa ilaina ny fiovana tanteraka ao amin'ny tenany; nefa tsy vonona izy handray ny asa fandavan-tena. Koa tezitra izy rehefa ahariharina ny fahotany. Miala izy satria tafintohina, tahaka ireo mpianatra izay nandao an'i Jesosy sady nimonomonona hoe: ‘Saroitra izao teny izao; iza no mahahaino izany?’” Ilay Fitiavana Mandrakizay, 392.

Ny afo no nidina teo amin'ny fanatitr'i Elia, tahaka izay nitranga tamin'ny fanatitr'i Gideona teo anatrehan'ilay anjely. Ny “afo” fanadiovana dia ny Tenin'Andriamanitra, satria ny atao hoe hohamasinina dia ny hohamasinina amin'ny Teniny. Ilay “afo” atsipy hidina etỳ an-tany rehefa esorina ny tombo-kase fahafito dia manondro ny fampaherezana ny hafatra ara-paminaniana izay voavaha tombo-kase amin'ny andro farany, mandritra ny fitsofana ny trompetra fahafito, mandritra ny fahatanterahana farany sy lavorary ireo zava-nitranga asehon'ny kotrokorana fito sady hamafisin'ireo fe-potoana ara-paminaniana telo ao amin'ny Daniely toko faha-12 izay voaisy tombo-kase mandra-pahatongan'ny andro farany.

Ny Fanambaran'i Jesosy Kristy izay vahana tombo-kase eo anoloan'ny hifaranan'ny fotoam-pitsapana ho an'ny olombelona—dia ahitana ny famahana tombo-kase ny kotrokorana fito, ny fanesorana ny tombo-kase fahafito, ny famahana tombo-kase an'i Daniela roa ambin'ny folo, ary ny famahana tombo-kase ny tantara miafina ao amin'ny andininy faha-efapolo ao amin'i

Daniela iraka ambin'ny folo, dia ilay tantara indrindra izay nanontanian'ily anjely ilay Lehilahy nitafy rongony fotsy hoe inona no ho faran'ireo zava-mahagaga ireo.

Ilay Lehilahy nitafy lamba rongony dia namaly ka nanao hoe—Rehefa tonga eo amin'ny famaranana ny fe-potoan'ny fahatarana amin'ny Jolay 2023 ianareo, dia tafiditra eo amin'ny tantaran'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo.

Izy koa dia nilaza fa—amin'ny fahafaran'ireo telo andro sy tapany ara-tandindona ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraka ambin'ny folo, dia hisy hafatra ara-paminaniana avy ao amin'ny bokin'i Daniela hovahana tombo-kase, araka ny asehon'ny tandindon'ny andron'ny farany tamin'ny taona 1798. Ny fahamarinana izay hovahana tombo-kase amin'izany fotoana izany, amin'ny fahafaran'ny telo andro sy tapany ara-tandindona, dia ho hita ao amin'ireo andininy sivy ao amin'ny bokin'i Daniela izay mamantatra sy mamaritra ny fanisiana tombo-kase sy ny famahana tombo-kasen'ny bokin'i Daniela.

Hodinihintsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo zavatra ireo.

“Rehefa tonga teto an-tany Kristy, ny lovan-tsofina izay efa nampitaina nifandimby hatramin'ny taranaka fara mandimby, mbamin'ny fanazavan'olombelona ny Soratra Masina, dia nanafina tamin'ny olona ny fahamarinana araka izay ao amin'i Jesosy. Nalevina teo ambanin'ny antontam-pomban-drazana ny fahamarinana. Very ny hevi-panahy ao amin'ireo boky masina; fa noho ny tsi-finoany dia nohidian'ny olona ny varavaran'ny haren'ny lanitra. Nandrakotra ny tany ny aizina, ary aizim-pito ny olona. Nitazana avy any an-danitra ho ety an-tany ny fahamarinana; nefa tsy nisy na aiza na aiza nanehoana ny dian'ny maha-Andriamanitra. Aloka manjombona tahaka ny rakotra fahafatesana no nanenika ny tany.

“Fa ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda no nandresy. Izy no nanokatra ny tombo-kase izay nanidy ny bokin'ny fampianarana avy amin'Andriamanitra. Nomena alalana izao tontolo izao hibanjina ny fahamarinana madio, tsy misy fangarony. Ny Fahamarinana mihitsy no nidina mba hanakodia hiala ny haizina sy handresy ny fahadisoana. Mpampianatra iray no nirahina avy any an-danitra nitondra ny mazava izay hampahazava ny olona rehetra izay tonga amin'izao tontolo izao. Nisy lehilahy sy vehivavy izay nitady fatratra fahalalana, dia ny teny azo antoka momba ny faminaniana, ary nony tonga izany, dia tahaka ny mazava mamirapiratra ao amin'ny fitoerana maizina izany.” Spalding Magan, 58.

“Ny mpanora-dalàna sy ny Fariseo dia nilaza fa manazava ny Soratra Masina, nefa nohazavainy araka ny heviny sy ny lovantsofina nentim-paharazany izany. Ny fanaony sy ny fitsipiny dia vao mainka nihamafy sy nitaky bebe kokoa hatrany. Raha ny amin'ny heviny ara-panahy, ny Teny Masina dia tonga tahaka ny boky voaisy tombo-kase ho an'ny olona, ka nakatona tsy ho takatry ny sainy.” Signs of the Times, 17 Mey 1905.